

1. ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΔΕΤΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ & ΔΕΙΚΤΩΝ ΣΥΝΟΧΗΣ

ΔΟΜΗ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ

Σημασιολογική Σχέση	Συνδεδετικές Λέξεις / Φράσεις	Λειτουργία στο Κείμενο
Αιτιολόγηση	επειδή, διότι, καθώς, αφού, μιας και, εξαιτίας του ότι, ο λόγος είναι...	Εξηγεί τα αίτια μιας θέσης ή φαινομένου
Αποτέλεσμα / Συνέπεια	επομένως, συνεπώς, άρα, ως εκ τούτου, κατά συνέπεια, με αποτέλεσμα...	Συνδέει τη δράση με το τελικό της πόρισμα
Αντίθεση / Εναντίωση	όμως, ωστόσο, αλλά, εντούτοις, απεναντίας, εξάλλου, στον αντίποδα...	Ανατρέπει ή περιορίζει προηγούμενη άποψη
Προσθήκη / Συμπλήρωση	επιπλέον, εκτός αυτού, ακόμη, παράλληλα, επί προσθέτως, επίσης...	Συσσωρεύει επιχειρήματα ή νέα δεδομένα
Χρονική Σχέση	αρχικά, στη συνέχεια, έπειτα, ταυτόχρονα, τέλος, εν συνεχεία...	Δείχνει τη χρονική εξέλιξη ή σειρά σκέψης
Επεξήγηση / Διασάφηση	δηλαδή, με άλλα λόγια, συγκεκριμένα, για να γίνω πιο σαφής...	Αποσαφηνίζει μια αφηρημένη ή δυσνόητη έννοια
Έμφαση / Επίταση	ιδιαίτερα, αξίζει να σημειωθεί, κυρίως, πρωτίστως, το σημαντικότερο...	Προσελκύει την προσοχή του δέκτη σε καίριο σημείο
Παραδειγματοποίηση	λόγου χάρι, για παράδειγμα, ενδεικτικά, χαρακτηριστική περίπτωση...	Γειώνει τη θεωρία στην καθημερινή πραγματικότητα
Συμπέρασμα / Ανακεφαλαίωση	συμπερασματικά, συνοψίζοντας, εν κατακλείδι, απ' όλα τα παραπάνω προκύπτει...	Κλείνει λογικά τον συλλογισμό ή την παράγραφο

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ (ΘΕΜΑ Α - 60-70 Ή 70-80 ΛΕΞΕΙΣ)

ΒΗΜΑ ΠΡΟΣ ΒΗΜΑ

1

Προσεκτική Ανάγνωση

Εντοπίζουμε το θέμα, τη θέση του συγγραφέα και τα όρια των παραγράφων που ζητούνται.

2

Πλαγιότιτλοι & Κλειδιά

Υπογραμμίζουμε θεματικές προτάσεις και συντάσσουμε σύντομο πλαγιότιτλο ανά παράγραφο.

3

Σύνθεση σε Ενιαίο Κείμενο

Συνδέουμε τα νοήματα με κατάλληλους δείκτες. Αποφεύγουμε πιστή αντιγραφή φράσεων.

4

Τελικός Έλεγχος Λέξεων

Ελέγχουμε αυστηρά το όριο λέξεων (+/- 10%) και διαγράφουμε περιττά παραδείγματα/στολίδια.

Ρήματα Εισαγωγής (Μετασχηματισμός)

Αποφυγή «λέει»

- Υποστήριξη θέσης:** υποστηρίζει, διατείνεται, ισχυρίζεται, προβάλλει.
- Επισήμανση / Προβληματισμός:** τονίζει, επισημαίνει, διαπιστώνει, προβληματίζεται.
- Απόρριψη / Κριτική:** αντικρούει, απορρίπτει, στηλιτεύει, επικρίνει, καταδικάζει.
- Πρόταση λύσης:** εισηγείται, προτείνει, προκρίνει, αποσκοπεί.

Τι ΠΡΟΣΕΧΟΥΜΕ στην Περίληψη

SOS Κανόνες

- ΟΧΙ δικά μας σχόλια:** Παραμένουμε πιστοί και ουδέτεροι απέναντι στο κείμενο.
- ΟΧΙ λεπτομέρειες & παραδείγματα:** Κρατάμε μόνο τις γενικές ιδέες.
- ΟΧΙ αυτούσια αποσπάσματα:** Χρησιμοποιούμε δικό μας συνώνυμο λεξιλόγιο.
- Ενιαία παράγραφος:** Συνήθως γράφεται σε μία ενιαία παράγραφο με συνοχή.

Χρυσός Κανόνας: Η περίληψη πρέπει να διαβάζεται αυτόνομα από κάποιον που δεν έχει δει το αρχικό κείμενο!

A. Εισαγωγή (Ερώτημα / Θέμα)

- Καταγραφή βασικού θέματος/ προβληματισμού του κειμένου.
- Σύνοψη αναφορά στον συναισθηματικό τόνο ή την κατάσταση του ήρωα/ποιητικού υποκειμένου.

B. Κύριο Μέρος (Τεκμηρίωση)

- Εντοπισμός **2-3 κειμενικών δεικτών**.
- Άμεση σύνδεση του δείκτη με το **νόημα** (Τι πετυχαίνει η εικόνα; Τι δηλώνει η παρομοίωση;).

Γ. Επίλογος (Προσωπική Τοποθέτηση)

- Προσωπική ανταπόκριση απέναντι στο νόημα του κειμένου.
- Σύνδεση με τη σύγχρονη πραγματικότητα («Κατά τη γνώμη μου...», «Ο σύγχρονος άνθρωπος...»).

Κειμενικός Δείκτης	Παράδειγμα / Μορφή	Ερμηνευτική Λειτουργία (Τι δηλώνει)
Μεταφορά / Παρομοίωση	«η καρδιά μου πέτρινη», «σαν φύλλο στον άνεμο»	Προσδίδει παραστατικότητα, συναισθηματική φόρτιση, βάθος
Εικόνες (Οπτικές, Ακουστικές)	«σκοτεινές γωνιές», «ουρλιαχτό της σειρήνας»	Ενεργοποιεί τις αισθήσεις, δημιουργεί υποβλητική ατμόσφαιρα
Προσωποποίηση	«η πόλη έκλαιγε σιωπηλά»	Ζωντανεύει άψυχα στοιχεία, εντείνει τη δραματικότητα
Αντίθεση	«φως - σκοτάδι», «μοναξιά μέσα στο πλήθος»	Αναδεικνύει εσωτερική σύγκρουση, προκαλεί προβληματισμό
Επανάληψη / Ασύνδετο	«έτρεχε, φώναζε, χτυπούσε»	Δημιουργεί γοργό ρυθμό, αγωνία, έμφαση και ένταση
Ρηματικά Πρόσωπα (α' vs γ')	α' ενικό (εξομολόγηση) / γ' (αποστασιοποίηση)	Καθορίζει τον βαθμό οικειότητας, υποκειμενικότητας ή αντικειμενικότητας
Σημεία Στίξης (Ερωτηματικό, ...)	Ρητορικές ερωτήσεις, αποσιωπητικά (...)	Προκαλεί αναστοχασμό, αφήνει υπαινιγμούς ή δείχνει συγκίνηση

4. ΓΛΩΣΣΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ & ΣΥΝΤΑΞΗ (ΘΕΜΑ Β)

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Ενεργητική vs Παθητική Σύνταξη

Ενεργητική: Δίνει έμφαση στο *υποκείμενο* (στο ποιος ενεργεί).
Ύψος άμεσο, ζωντανό, παραστατικό.

Παράδειγμα: «Η κυβέρνηση θέσπισε νέους νόμους.»

Παθητική: Δίνει έμφαση στην *πράξη* ή το *αποτέλεσμα*. Ύψος επίσημο, αντικειμενικό, απρόσωπο.
Παράδειγμα: «Θεσπίστηκαν νέοι νόμοι (από την κυβέρνηση).»

Ευθύς vs Πλάγιος Λόγος

Ευθύς Λόγος: Ζωντάνια, θεατρικότητα, άμεση αυθεντική μαρτυρία, δραματικότητα.

Σύνταξη: Εισαγωγικά, διάλογος, θαυμαστικά.

Πλάγιος Λόγος: Πληροφοριακός χαρακτήρας, ουδέτερη μεταφορά θέσεων, τυπικό και πυκνό ύφος.

Σύνταξη: Εξαρτημένες προτάσεις (ότι, πως, να).